2004-4-RE

CAUSA 2004-4-RE

Número de registre 94-2004. Recurs d'empara

SENTÈNCIA DEL 7 DE SETEMBRE DEL 2004

BOPA núm. 60, del 15 de setembre del 2004

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el 26 de febrer del 2004 per la representació processal del Sr. M. A. M. F., mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra l'aute del 20 d'octubre del 2003, dictat pel Tribunal de Corts, i contra la sentència del 9 de gener del 2004, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció reconegut a l'article 10 de la Constitució en relació amb el principi d'igualtat; atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència i declari la vulneració dels drets fonamentals al·legats, "atorgant-li l'empara sol·licitada, anul·lant aquelles resolucions" i també sol·licita que "en no poder-se reparar el dret fonamental lesionat pels organismes jurisdiccionals, interessem que aquest Tribunal Constitucional, d'acord amb el que disposa l'article 92 de la seva Llei qualificada, determini el tipus de responsabilitat en què hagi pogut incórrer en no haver-se acordat el benefici de la llibertat condicional del Sr. M. el passat 20 d'octubre 2003, amb la finalitat que aquesta pugui ser exigida davant la jurisdicció ordinària";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 98 c) i 102 b);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist el Codi de procediment penal;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 27 d'abril del 2004, que va admetre a tràmit el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. M. A. M. F.;

Vistes les conclusions formulades, dintre de termini, per la representació processal del recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Miguel Ángel Aparicio Pérez;

Antecedents

Primer

Mitjançant sentència del 25 de novembre del 2002, el Tribunal de Corts va condemnar el Sr. M. A. M. F., com a responsable penalment, en concepte d'autor de cinc delictes majors, dos dels quals continuats d'abusos deshonestos a menors de dotze anys i amb prevalença d'autoritat o situació, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de quatre anys de presó ferma, a l'expulsió temporal per quinze anys, a la inhabilitació per exercir càrrecs o oficis relacionats amb menors durant deu anys i a indemnitzar les víctimes.

Segon

El 13 de desembre del 2002, la representació processal del recurrent va interposar un recurs d'apel·lació contra la sentència esmentada. El Ministeri Fiscal es va afegir més tard a aquest recurs i va demanar un augment de la pena. Mitjançant sentència del 21 de març del 2003, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va estimar parcialment els recursos d'apel·lació, i va modificar parcialment la sentència objecte de recurs únicament en el sentit de condemnar el Sr. M. A. M. F. a la pena de quatre anys de presó, dos anys dels quals ferms i la resta condicional, a l'expulsió definitiva del Principat i a la inhabilitació per exercir càrrecs o oficis relacionats amb menors. Es

confirmen la resta de les disposicions de la sentència objecte de recurs.

Tercer

El 4 d'abril del 2003, la representació processal del Sr. M. A. M. F. va presentar un incident de nul·litat d'actuacions contra la sentència dictada pel Tribunal Superior de Justícia per una presumpta vulneració del dret a la presumpció d'innocència i del dret a obtenir una resolució fonamentada en dret. El 24 d'abril del 2003, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava aquest incident de nul·litat.

Quart

El 14 de maig del 2003, la representació processal del Sr. M. A. M. F. va presentar un recurs d'empara contra les sentències del 25 de novembre del 2002 i del 21 de març del 2003, dictades pel Tribunal de Corts i per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, respectivament, per presumpta vulneració dels seus drets a la presumpció d'innocència i a obtenir una decisió fonamentada en dret.

El 9 de setembre del 2003, el Tribunal Constitucional va dictar una sentència mitjançant la qual desestimava el recurs d'empara.

Cinquè

El 29 de setembre del 2003, la representació processal del Sr. M. A. M. F. va presentar un escrit davant el Tribunal de Corts en què sol·licitava el benefici penitenciari de la llibertat condicional, d'acord amb el que disposa l'article 203 del Codi de procediment penal. També demanava que es formulés una qüestió prèvia d'inconstitucionalitat, amb la finalitat que el Tribunal Constitucional es pronunciés sobre la constitucionalitat dels articles 227; 230, tercer paràgraf, i 232 del Codi de procediment penal, ja que aquests articles creen una clara desigualtat entre expulsats i no expulsats, per impedir als expulsats acollir-se als beneficis de llibertat condicional i de semillibertat.

Mitjançant aute del 20 d'octubre del 2003, el Tribunal de Corts va acordar atorgar-li els beneficis de reducció de penes, sol·licitada pel director del Centre Penitenciari i prevista en l'article 209 del Codi de procediment penal, va rebutjar la demanda de llibertat condicional per manca dels requisits

establerts a l'article 230 del mateix Codi i no va procedir al plantejament del procediment incidental d'inconstitucionalitat.

Sisè

El 24 d'octubre del 2003, la representació processal del Sr. M. A. M. F. va interposar recurs d'apel·lació contra l'aute esmentat.

Mitjançant sentència del 9 de gener del 2004, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va desestimar el recurs d'apel·lació per considerar que el recurrent no reunia els requisits mínims per beneficiar-se de la llibertat condicional i va considerar que no era procedent la interposició de la qüestió incidental d'inconstitucionalitat ja que "no es donen dubtes sobre la constitucionalitat del preceptes processals d'aplicació imprescindible per a la reducció de les peticions".

Setè

El 22 de gener del 2004, la representació processal del Sr. M. A. M. F. va presentar un incident de nul·litat d'actuacions contra la sentència dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció.

El 12 de febrer del 2004, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava l'incident de nul·litat manifestant que "el principi d'igualtat que s'al·lega com a motiu principal de la sol·licitud d'un procediment incidental d'inconstitucionalitat no implica necessàriament un tracte igual per a tots els condemnats. És normal que el legislador pugui reservar mesures específiques de reinserció com la llibertat condicional o la semillibertat exclusivament als condemnats autoritzats a viure legalment en el Principat" i les exclogui en el cas dels estrangers expulsats, sobre els quals no podria exercir cap tipus de control durant el període en què gaudeixin dels beneficis de semillibertat o de llibertat condicional.

Vuitè

El 26 de febrer del 2004, la representació processal del Sr. M. A. M. F. va presentar un recurs d'empara contra l'aute del 20 d'octubre del 2003, dictat pel Tribunal de Corts i contra la sentència del 9 de gener del 2004, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

En el seu escrit, la representació processal del recurrent al·lega que se li ha vulnerat el dret a la jurisdicció pel que fa al principi d'igualtat perquè el Codi de procediment penal dóna als expulsats i als no expulsats un tracte discriminatori quan impedeix que els condemnats que han estat expulsats puguin obtenir els beneficis de semillibertat i llibertat condicional, la qual cosa "implica un accés a la jurisdicció penal en una clara desigualtat, havent d'acomplir els expulsats la pena íntegra al país (...) Aquest fet implica que els condemnats al Principat amb la pena d'expulsió demanin sovint el trasllat al seu país d'origen, extrem aquest que depèn d'instàncies polítiques i no pas jurisdiccionals, amb un grau d'agilitat nul·la, ja que en moltes ocasions el trasllat no s'arriba mai a realitzar o s'acorda quan el pres ja ha acomplert la pràctica totalitat de la pena".

Per acabar, el recurrent sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència i que declari la vulneració del dret fonamental al·legat, "atorgant-li l'empara sol·licitada, anul·lant aquelles resolucions" i també sol·licita que "en no poder-se reparar el dret fonamental lesionat pels organismes jurisdiccionals, interessem que aquest Tribunal Constitucional, d'acord amb el que disposa l'article 92 de la seva Llei qualificada, determini el tipus de responsabilitat en què hagi pogut incórrer en no haver-se acordat el benefici de la llibertat condicional del Sr. M. el passat 20 d'octubre 2003, amb la finalitat que aquesta pugui ser exigida davant la jurisdicció ordinària".

Novè

El 25 de març del 2004, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe en què considerava que el recurs d'empara s'havia d'admetre a tràmit perquè complia, en la seva interposició, els requisits formals exigits per l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional. Quant al fons del recurs, s'oposava a la seva estimació per considerar que no s'havia produït la presumpta vulneració del dret a la jurisdicció en relació amb el principi d'igualtat. El Ministeri Fiscal manifestava que no es podia admetre "que el diferent tractament dispensat per la Llei als estrangers condemnats a la pena d'expulsió, vulneri el dret a la jurisdicció en relació a un tractament discriminatori davant la llei, ja que el legislador és lliure d'aplicar règims diferents a situacions diferents, sempre que el tractament desigual no resulti injustificat ni arbitrari. En el supòsit examinat, la desigualtat de tractament es troba justificada per la prohibició establerta en la sentència ferma de que el condemnat continua residint legalment en el país. (...). La igualtat davant la Llei, no pot ser invocada, quan estem davant de persones en les que concorren condicions diverses, ja que el règim jurídic aplicable és diferent. El dret a no ser discriminat davant la llei, no pot ser contemplat en abstracte, sinó en funció de cada una de les relacions jurídiques que entren en joc. El principi d'igualtat davant la llei reconegut en l'article 6 de la Constitució, no impedeix que per part del legislador es prengui en consideració raons objectives, que raonablement justifiquin la desigualtat de tractament legal".

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit el recurs d'empara 2004-4-RE i que en el seu dia dicti sentència i declari que no s'ha produït la vulneració del dret constitucional al·legada per la part recurrent.

Desè

Mitjançant aute del 27 d'abril del 2004, el Tribunal Constitucional va acordar admetre a tràmit el recurs d'empara 2004-4-RE i mitjançant providència de la mateixa data, es va trametre la causa a les parts perquè formulessin les al·legacions corresponents.

Onzè

El 19 i el 25 de maig del 2004, el Ministeri Fiscal i la representació processal del Sr. M. A. M. F., respectivament, van formular llurs escrits de conclusions en què reiteren substancialment tot allò que fou al·legat i argumentat en els escrits precedents presentats davant del Tribunal Constitucional.

Fonaments jurídics

Primer

Amb la sentència del 9 de setembre del 2003 (causa 2003-7-RE), aquest Tribunal va resoldre un recurs d'empara presentat pel recurrent actual sobre el mateix objecte processal que ara ens torna a plantejar per la mateixa via d'empara constitucional. L'objecte esmentat no és altre que el dubte de constitucionalitat plantejat pel recurrent sobre el contingut dels articles 227, 230 tercer paràgraf i 232 del Codi de procediment penal, segons els quals no es pot concedir, durant l'execució de la pena, els beneficis penitenciaris de semillibertat o de llibertat condicional a aquells que, sent estrangers, se'ls hagi imposat la condemna, accessòria a la principal, d'expulsió definitiva del territori andorrà. El recurrent entén, com ho va entendre en aquell moment, que l'aplicació obligada pels òrgans jurisdiccionals d'aquests preceptes, al seu parer inconstitucionals, li havia generat un tracte discriminatori en l'àmbit del seu dret a ser tractat jurisdiccionalment en termes d'igualtat.

En la sentència abans esmentada es va desestimar la pretensió principal continguda en la demanda d'empara per entendre que el seu plantejament era prematur: l'interessat no reunia les condicions de compliment del termini necessari de la pena principal per poder ser subjecte dels beneficis penitenciaris que, amb caràcter general, preveia el Codi de procediment penal. Amb això, aquest Tribunal no va entrar en el fons de la qüestió, i va permetre a la part d'esgotar les instàncies pertinents per, en el moment processal adequat, tornar a intentar el procediment constitucional. I així ho va entendre el recurrent, el qual, amb plausible diligència, ha utilitzat tots i cadascun dels remeis

processals que estan al seu abast per mantenir viva, novament en seu constitucional, la pretensió inicial de considerar vulnerat el seu dret a la jurisdicció per haver-se aplicat, en aquest cas, uns determinats preceptes legals viciats, segons el seu parer, d'inconstitucionalitat. Amb aquesta finalitat ha seguit el camí no tan sols de sol·licitar els beneficis penitenciaris expressament vedats per a aquest cas pel Codi de procediment penal sinó també d'instar l'obertura, per part del Tribunal de Corts i del Tribunal Superior de Justícia, d'un procés incidental d'inconstitucionalitat perquè pogués ser substanciat per aquest Tribunal Constitucional.

No obstant això, el que és cert és que ambdós tribunals, en ocasions successives, s'han negat a l'obertura del procés incidental d'inconstitucionalitat esmentat per entendre que els preceptes abans mencionats del Codi de procediment penal no suscitaven, segons el seu parer, cap mena de dubte sobre la seva possible inconstitucionalitat. Davant aquesta negativa i la denegació consegüent dels beneficis penitenciaris sol·licitats, el recurrent formula aquest recurs d'empara.

Segon

En el seu escrit de demanda d'empara, el recurrent assenyala textualment que "ens veiem amb l'obligació moral d'interposar el present recurs d'empara, que malgrat no servir pel Sr. M., ja que aquest està en llibertat, sí que servirà per totes aquelles persones que en l'actualitat i en un futur puguin estar condemnats a una pena d'expulsió i de presó ferma". Així doncs, podria semblar que el recurs s'ha quedat sense contingut processal ja que l'atorgament hipotètic d'aquesta empara constitucional no beneficiaria en res el recurrent; per tant el seu dret subjectiu no podria ser objecte d'aquesta protecció constitucional i, en conseqüència, afegim, la seva pretensió hauria de considerar-se decaiguda i amb ella el procés en si mateix.

Amb aquesta perspectiva, el recurrent, amb l'objectiu de mantenir un contingut tangible a la seva pretensió, assenyala que "interessem que es determini el tipus de responsabilitat en què hagi pogut incórrer els organismes judicials que no han acordat el benefici de llibertat condicional del Sr. M., amb la finalitat que aquesta pugui ser exigida davant la jurisdicció ordinària". Sens dubte, s'està fent referència al supòsit que preveu l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional com a substitutiu de la "reposició del recurrent en la plenitud del seu dret". Tanmateix, la primera cosa que cal remarcar d'aquest plantejament és que no es pot demanar res en matèria de responsabilitat a uns òrgans judicials que han aplicat, com és la seva obligació, uns preceptes legals que consideraven vàlids i que, segons veurem més endavant, no tan sols han tramitat totes i cadascuna de les sol·licituds del recurrent sinó que també han valorat en concret les conseqüències de les seves decisions punitives. Per consegüent, cal rebutjar la pretensió que l'escrit de demanda conté en aquest sentit.

Tercer

Quant al contingut processal constitucional, és evident que el recurs, des de la perspectiva subjectiva, ha decaigut al ser d'impossible satisfacció la pretensió que s'addueix. I és que, de fet, no ens trobem davant un recurs d'empara per vulneració directa d'un dret fonamental sinó davant d'un tertium genus en què el que se sol·licita és quelcom no previst expressament en el nostre sistema de justícia constitucional: que es declari vulnerat un dret fonamental per l'aplicació d'uns preceptes legals per part de la jurisdicció ordinària que, fins i tot no sent nuls ni podent-se anul·lar per aquest Tribunal –és a dir, sent perfectament vàlids, vigents i aplicables- generen la lesió esmentada. En definitiva, la cosa que es planteja de manera palmària és un "recurs directe d'empara contra lleis" que, si bé existeix com a figura processal constitucional en altres ordenaments jurídics (Alemanya i determinats països llatinoamericans, a més de la fórmula espanyola de l'anomenada autoqüestió d'inconstitucionalitat) no es troba recollida en l'ordenament constitucional andorrà.

Per tant, no és adient la via utilitzada per obtenir la satisfacció de la pretensió originària de declarar lesionat el dret a la jurisdicció com tampoc ho és la de declarar la inconstitucionalitat de determinats preceptes legals.

Quart

Nogensmenys, si reprenem les argumentacions del recurrent, res no es pot objectar al fet que el Codi penal estableixi, al costat de la pena principal, la pena accessòria d'expulsió definitiva. Això ho admet el mateix recurrent i, per tant, no es pot fer cap altre comentari referent a això. Com ja hem esmentat, el que al·lega el recurrent és la discriminació que, per manament de la llei, produeix la imposició de la pena accessòria d'expulsió definitiva sobre la possibilitat de gaudir dels beneficis penitenciaris de semillibertat i de llibertat condicional. Des d'aquest punt de vista, s'argumenta que davant el mateix delicte s'imposen formes diferents de compliment de la pena ja que, a aquests efectes, la imposició de la pena accessòria d'expulsió definitiva ocasiona la conseqüència del compliment complet de la pena principal sense que existeixin elements que el justifiquin.

Tot i així, això no és d'aquesta manera per diverses raons. La raó principal rau en el fet que la comparació entre penats nacionals i penats estrangers ja no és possible en una primera aproximació perquè, segons acabem d'assenyalar, i així ho accepta el recurrent, els estrangers poden ser condemnats a una pena d'expulsió definitiva i els nacionals no poden ser-ho per motius evidents. I el fet que hi hagi un tracte diferencial en la imposició dels tipus de pena ja ens mostra, com en el seu moment indicava el Ministeri Fiscal i deixava entreveure alguna de les resolucions objecte de recurs, que les situacions que ocupen nacionals i estrangers en l'ordenament penal no són les mateixes; cosa que impedeix, en qualsevol cas, utilitzar com a termes de la comparació ("tertium comparationis") situacions personals, derivades de la mateixa i diferent condició civil, que es troben en nivells jurídics diferenciats.

En resum i pel que fa a aquest apartat, cal assenyalar que no existeix vulneració del principi d'igualtat per la impossibilitat de comparació entre situacions jurídiques distintes, ja que a nacionals i a estrangers els poden correspondre penes diferents per la comissió del mateix fet delictiu dins i amb respecte absolut als marges de la legalitat penal. Però sí que, en canvi, és pertinent analitzar si es compleixen els requisits de proporcionalitat en la llei i en l'aplicació de la llei.

Cinquè

En el vessant del principi de proporcionalitat (fora, per tant, de l'al·legació de tracte discriminatori) i als efectes del cas concret, hem de distingir els dos grans marges en què es projecta aquest cas: el primer, ja comentat, el del moment de la imposició de la pena; i el segon, que encara hem d'analitzar, el del termini temporal en què es produeix el compliment de la pena. I en aquest sentit s'ha d'assenyalar que, tot i que es tracta d'un continuum en el temps i es troben indissolublement units, com tindrem ocasió de comentar, es produeixen dos tractaments jurídics que responen a lògiques diferents: la lògica de la imposició de la pena es troba sotmesa al principi estricte de legalitat penal (lex previa, lex certa) i la lògica del compliment de la pena obeeix als principis de l'anomenada política criminal. Ambdues, sens dubte, han d'adequar-se a la Constitució i ambdues, també sens dubte, han de ser respectades pel poder judicial. Es tracta, per tant, de verificar aquesta adequació.

Pel que fa al moment de la imposició de la pena -objecte processal, com hem vist, ja descartat- s'han de tenir en compte les condicions específiques del cas. Cal recordar (ja en vam deixar constància en els antecedents de la nostra sentència del 9 de setembre del 2003, causa 2003-7-RE) que el Tribunal Superior de Justícia va acceptar parcialment els recursos d'apel·lació presentats i va modificar la sentència objecte de recurs en el sentit de fraccionar la pena principal de quatre anys de presó ferma en dos anys de presó ferma i dos anys de presó condicional i d'elevar la pena accessòria d'expulsió i inhabilitació per a l'exercici de la professió per quinze anys a la d'inhabilitació i expulsió definitiva. Aquesta decisió va adoptar-la el tribunal esmentat, argumentant textualment (considerant XI) que la pena principal la fraccionava "per no provocar una dessocialització del condemnat" tenint en compte l'objectiu de la "reinserció de l'acusat". És a dir, el Tribunal Superior de Justícia va efectuar una valoració ad casum dels béns jurídics que es trobaven en presència (protecció de les víctimes i reinserció social del condemnat) i va decidir, segons l'establert a l'article 53 del Codi penal, la graduació adequada de la pena a les circumstàncies del cas valorant en la seva totalitat el significat no tan sols de la imposició sinó també del compliment real de la pena imposada. És a dir, entenent que el reu no podia ser subjecte dels beneficis penitenciaris de semillibertat i de llibertat condicional en el període de compliment, ja que de facto va aplicar aquests beneficis directament en la gradació de la pena principal "tenint en compte, especialment, (...) les possibilitats de reinserció social", segons el que al·ludeix l'article 53 del Codi penal que acabem de citar.

Pel que fa al moment del compliment de la pena, fase que respon a l'àmbit de la política criminal i que, en aquest supòsit i en el seu vessant legislatiu, queda reflectit en els articles 227, 230 tercer

paràgraf i 232 del Codi de procediment penal, hem de tornar a insistir en el fet que no ens trobem davant un supòsit de tracte discriminatori. Si la imposició de la pena adquireix modulacions diferents per al cas dels estrangers i si, com vam assenyalar en la nostra sentència anterior (causa 2003-7-RE), aquesta pena ha de ser considerada en el seu possible compliment real, és raonable concloure en l'existència d'un nexe de continuïtat i de coherència entre el tipus de pena imposada i el tipus de compliment previst.

En aquest context, per tant, a les previsions legals de situacions jurídiques distintes acompanyades per tipus de penes també distintes no se'ls pot imputar ser les causants de cap lesió del principi d'igualtat, perquè aquestes situacions no són comparables entre si.

Endemés –i a això és al que ens referíem quan invocàvem el principi de proporcionalitat-, el nexe obligat entre el tipus de pena i les seves modalitats de compliment ens porta a haver d'analitzar si existeix una correspondència entre la pena imposada (i aquí no discutida) i la forma de compliment de la mateixa pena. Com és sabut, el principi de proporcionalitat fa referència al judici d'adequació raonable entre la finalitat legítima imposada per una mesura (en aquest cas la pena d'expulsió definitiva) i els mitjans, condicions o conseqüències que aquesta mesura provoca o requereix (en aquest cas la prohibició de gaudir dels beneficis penitenciaris de llibertat condicional o semillibertat). En aquest sentit, com ja hem repetit, la legitimitat de la pena no es discuteix. D'altra banda, la seva finalitat específica és impedir per complet (caràcter definitiu) al penat estranger la seva convivència amb la resta de la societat dins el territori andorrà. Per portar-ho a terme (principi d'adequació del mitjà a la finalitat) no només es preveu el trasllat a la frontera i l'impediment de retorn després del compliment de la pena principal sinó també el fet que no pugui moure's amb llibertat mentre la compleix: com podem observar, si es pretén impedir la convivència social del penat dins el territori, l'adequació de la mesura a la finalitat és òbvia. En darrer lloc, es podria plantejar si, en sentit estricte, aquesta mesura és desproporcionada, per excessiva, a la finalitat que es pretén; o, dit en altres termes, si seria possible una mesura alternativa menys feixuga per a les condicions de compliment de la pena esmentada. No obstant això, i en aquest punt, llevat el parer que el legislador podria potser trobar altres alternatives menys feixugues, a aquest Tribunal li està impedit suplantar-ho i formular, sense ocupar un lloc que no li correspon, en què haurien de consistir aquestes mesures alternatives: en aquesta situació, existeix una correspondència completa (més que de proporcionalitat, d'identitat) entre la pena i el seu compliment.

Així, la pena d'expulsió definitiva es fa incompatible amb el fet de gaudir de determinats tipus de llibertat dins el territori del Principat, atès que l'expulsió definitiva no només rebutja la llibertat personal de moviments dins el territori nacional sinó que a més exigeix la inexistència de cap moviment personal dins d'aquest territori (la no presència), almenys en els extrems en què actualment el legislador amb plena legitimitat així ho ha establert.

Sisè

Per acabar, resta efectuar un breu comentari a la segona faceta del principi d'igualtat en el seu vessant d'aplicació de la llei (possible afectació del dret subjectiu invocat per l'acció dels poders públics que l'apliquen). I en aquest punt, que fa referència al dret a la jurisdicció, només es pot indicar que no pot realitzar-se cap retret a l'actuació de les instàncies jurisdiccionals: aquestes instàncies han aplicat tot el sistema de garanties, han tramitat, conforme a dret, totes les sol·licituds del demandant i, en consideració a les circumstàncies concretes del cas, han desplegat adequadament la seva funció constitucional.

En conclusió, no s'ha produït una lesió del dret a la jurisdicció ni tampoc (tot i que el que hem comentat més amunt no és substancial per a la resolució del cas) trobem raons per dubtar de la constitucionalitat dels preceptes legals esmentats.

DECISIÓ:

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

HA DECIDIT:

Primer

Desestimar el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. M. A. M. F. contra l'aute del 20 d'octubre del 2003, dictat pel Tribunal de Corts, i contra la sentència del 9 de gener del 2004, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Publicar aquesta sentència, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del Sr. M. A. M. F., al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri

Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 7 de setembre del 2004.

Philippe Ardant

Miguel Ángel Aparicio Pérez

President

Vicepresident

Didier Maus

Miguel Herrero de Miñón

Magistrat

Magistrat